

**T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
Sivil Savunma Uzmanlığı**

**KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK VE
NÜKLEER TEHLİKELERE DAİR GÖREV
YÖNERGESİ**

2016

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Üniversitemiz içinde meydana gelip üniversitemizi etkileyecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı personel ve öğrenci sağlığının ve çevrenin korunması, can ve mal kaybının en aza indirilmesi için gerekli tedbirlerin almak amacıyla üniversitemizin tehlike öncesi, tehlike sırası ve sonrasında ilişkin görev ve sorumluluklarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Üniversitemizde kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri yürütmekle görevli üniversitemizin tehlike öncesinde yapılması gereken planlama ve hazırlık çalışmaları, tehlike sırasında ve tehlike sonrasında acil müdahale ve iyileştirme faaliyetlerine ilişkin işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımlaşma esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 03/05/2012 tarihli 28281 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği’nin 12. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **BTÜAK:** Batman Üniversitesi Rektörlüğü Arama Kurtarma Teşkilatını,
- b) **Fen Bilimleri Enstitüsü:** Batman Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsünü,
- c) **Genel Sekreterlik:** Batman Üniversitesi, Genel Sekreterliğini,
- ç) **İlk bölge:** Risk başlangıcının tespit edildiği sıcak bölge sınırından itibaren, rüzgar üstündeki arındırma faaliyetlerinin yürütüldüğü ve bu faaliyetler nedeniyle kirlenme riski bulunan sıcak ve soğuk bölge arasındaki çalışma alanını,
- d) **İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı:** Batman Üniversitesi, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığını,
- e) **İlk müdahale ekipleri:** Olay bölgesinde arama kurtarma, itfaiye, ilk yardım gibi acil müdahale hizmetlerini yürüten BTÜAK ekipleri,
- f) **KBRN:** Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleeri,
- g) **KBRN riski:** Kitle imha silahları, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki tehlikeli atıkların kasten veya hataen çevre ve insan sağlığına zarar verme olasılığını ve zararın ciddiyet derecesini,
- ğ) **Risk analizi:** KBRN Üniversitenin bir bölümü veya bütünü üzerinde, kasten veya hataen kullanılma veya yayılma olasılığının değerlendirilmesi faaliyetlerini,
- h) **KBRN tehdit ve tehlikeleri:** Petrol kirlenmeleri ve salgın hastalıklar hariç olmak üzere; kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki tehlikeli atıkların araştırılması, üretimi, işlenmesi, depolanması, nakledilmesi, kullanılması ve atık olarak işlem görmesi sırasında gerekli önlemler alınmadığında, çevre ve insan sağlığını tehdit eden tehlike durumlarını, kitle imha silahlarının etkileri ile bu silah ve maddelerle yapılan kaçakçılık, terör ve sabotaj eylemlerini,
- ı) **Kimyasal tehlike eşik değeri:** Ortamda tespit edilen kimyasalın özelliğine göre çevrenin veya yaşamın olumsuz olarak etkilenmeye başladığı minimum değeri,
- i) **KİS:** Kitle imha silahlarını,

- j) **Koruma düzeyi:** Tehdidin türüne ve yoğunluğuna göre ekip personelinin kullanacağı "A", "B", "C" düzeyi koruyucu giysi ve donanımın seviyesini,
- k) **Radyolojik ve nükleer tehlike eşik değeri:** Sıcak bölge sınırının belirleneceği, kabul edilmiş en küçük doz sınırını,
- l) **Rektör:** Batman Üniversitesi Rektörünü,
- m) **Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı:** Batman Üniversitesi, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığını,
- n) **Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı:** Batman Üniversitesi, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığını,
- o) **Sıcak bölge:** Risk başlangıcının tespit edildiği eşik değerden itibaren, rüzgar altında kalan, çevreyi ve yaşamı tehdit eden tehlikeli bölgeyi,
- ö) **Sivil Savunma Uzmanlığı:** Başkanlık bünyesinde olup Genel Sekreterin sorumluluğu altında Genel Sekreterin teklifi ve Rektörün Onayıyla görevlendirilen personeli,
- p) **Soğuk bölge:** Ilık bölge sınırından itibaren, rüzgar üstünde ilk müdahale ekiplerinin konuşlandığı, acil tıbbi müdahale ve ambulans hizmetlerinin verildiği bölgeyi,
- r) **Tehlikeli madde:** 26/12/2008 tarihli ve 27092 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelikte belirtilen tehlikeli maddeleri,
- s) **Üniversite:** Batman Üniversitesi,
- ş) **Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı:** Batman Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Görev ve sorumluluklar

MADDE 5 – (1) Akademik Birimler, İdari Birimler ve gönüllüler bu Yönergede kendilerine verilen görevleri yerine getirmekten ayrı ayrı sorumludur. Bütün birimler işbirliği çerçevesinde asli görevlerini aksatmayacak şekilde kendilerinden talep edilen her türlü desteği yerine getirirler.

(2) Fen Bilimleri Enstitüsünün görev ve sorumlulukları:

a) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı eğitim, araştırma, geliştirme ve analiz çalışmalarıyla ilgili olarak Üniversitenin bilimsel ve akademik destek sağlanması hususunda gerekli düzenlemeleri yapar.

b) Eğitim ve araştırma amacıyla bulundurma ihtimali bulunan kimyasal, biyolojik ve radyolojik maddeleri çevreye zarar vermesini engellemek amacıyla gerekli önlemleri alır, tespit edilen eksik ve aksaklıkların giderilmesini sağlar.

c) KBRN maddelerinin tespiti, numune alma ve arındırma faaliyetlerini yürütür.

ç) Üniversite sınırları dahilinde veya yakın çevrede olup tedbir gerektiren kimyasal veya biyolojik içerikli tehdit veya tehlike yaratabilecek üretim, depolama, araştırma ve atık tesisi ve işletmeleri ile laboratuvar ve benzerlerine yönelik risk değerlendirmelerini yapmak.

d) Kirlenmeye neden olan kaynakların, atıkların ve işlevi biten numunelerin kontrolü ve imhası ile iyileştirme ve kalıcı etkilerin araştırılması ve yaşamın normale dönmesi çalışmalarında destek sağlar.

e) Üniversite sınırları dahilinde veya yakın çevrede olup tedbir gerektiren kimyasal veya biyolojik içerikli tehdit veya tehlike yaratabilecek üretim, depolama, araştırma ve atık tesisi ve işletmeleri ile laboratuvar ve benzerlerine yönelik risk değerlendirmelerini yapmak.

(3) Genel Sekreterliğin görev ve sorumlulukları:

a) KBRN maddeleri ve bu nitelikteki atıklarla yapılabilecek, terör ve sabotaj eylemlerine ilişkin güvenlik personelini bilgilendirir buna ilişkin duyurular için gerekli tedbirleri alır.

b) Üniversite sınırları içerisinde KBRN tehdit ve tehlikelerini değerlendirerek, ilk müdahale ekiplerinin göreve sevk edilmesini sağlar.

c) Görevliler dışındaki korunmasız kişilerin tehlikeye maruz kalmaması için güvenlik personelleri tarafından olay bölgesinde güvenlik çemberi oluşturulmasını sağlar.

ç) Tehdidin büyüklüğüne risk durumuna göre diğer kamu kuruluşlarından yardım talep eder.

d) Olayla ilgili Rektörlük Makamına bilgi verir.

e) Rektörlük Makamının izniyle ilgili makamların, medyanın ve halkın olay hakkında bilgilendirilmesini sağlar.

f) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan kimyasal ve biyolojik madde ve kaynaklar ile atık ve işlevi biten numunelerin, il çevre şehircilik müdürlüğü ekiplerince imha edilmesi veya ettirilmesini sağlar.

(4) İdari ve Mali İşler Daire Başkanının görev ve sorumlulukları:

a) BTÜAK ekipleri bünyesinde tespit, kurtarma ve arındırma faaliyetlerini yürütmek üzere KBRN Timlerinin kurulmasını sağlar.

b) KBRN konularıyla ilgili uzman kişiler veya kuruluşlar aracılığıyla personel ve öğrencilere yönelik seminer veya konferans düzenlemek.

c) KBRN konularıyla ilgili uzman kişiler veya kuruluşlar aracılığıyla BTÜAK ekiplerine eğitim verilmesini sağlar.

ç) Rektörlüğün talebi üzerine uzun süre boşaltma veya tahliye durumlarında, Üniversiteye ait arsa, arazi ve gayrimenkullerin geçici veya daimi olarak tahsisini sağlar.

(5) Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanının görev ve sorumlulukları:

a) Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerdeki personel ve öğrenci yemekhaneleri, sosyal tesisleri ve kantinleri korunması, insan ve hayvan sağlığı için her türlü hijyen şartlarının sağlanması, salgın hastalıklarına karşı gerekli tedbirleri alır.

b) Görev alanına giren konularda, KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı personel ve öğrenciler için gerektiğinde aşı yaptırmak.

c) Rektörlüğün talebi üzerine uzun süre boşaltma veya tahliye durumlarında, Üniversiteye ait arsa, arazi ve gayrimenkullerin geçici veya daimi olarak tahsisini sağlar.

ç) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı ilk yardım ve ambulans servislerinin, acil tıbbi müdahale ekiplerinin kurulmasını sağlar.

d) KBRN tehlikelerinden etkilenen personel ve öğrencilerin ilk yardım tedavisini sağlar.

e) Tahliye veya boşaltma nedeniyle ortaya çıkacak geçici barınma, yeme ve içme ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlar.

(6) Sivil Savunma Uzmanlığının görev ve sorumlulukları:

a) KBRN tehlikelerine karşı alınacak önlemler ve yapılacak çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak belirler.

b) Tehdit veya tehlikenin Üniversitenin genelini etkilemesi durumunda, Batman Üniversitesi Rektörlüğü Kriz Merkezi ile İl Afet ve Acil Müdürlüğü ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinatörlük görevini yürütür.

c) Ulusal ve İl KBRN bazında hazırlanan Risk Analizi'nin takibin yapmak.

ç) KBRN ekipman ve diğer malzemelerinin teknik özelliklerini, ilgili kuruluşların görüşleri doğrultusunda belirler; teknolojik gelişmeleri takip eder ve ihtiyaç duyulması durumunda bağlı bulunduğu başkanlık tarafından temin edilir.

d) Tehlike haberlerinin Genel Sekreter, personel ve öğrencilere duyurulması için gerekli olan Haber Alma ve Yayma, gerekli görülmesi durumunda İkaz ve Alarm Sistemi ile KBRN İkaz ve Rapor Verme sistemlerini kurar ve faal halde bulundurur.

e) Gerekli hallerde stratejik önemi bulunan alanlarda radyasyon doz ve şiddetini ölçen, kimyasal kirlenmeyi tespit eden sensor, erken uyarı ve alarm sistem veya cihazlarının kurulması ve bu cihazlardan alınacak tehlike haberlerinin İl Afet ve Acil Müdürlüğüne ve ilgili kurumlara iletilmesini sağlamak.

f) KBRN tehdit ve tehlikelerine yönelik Başkanlığa doğrudan yapılabilecek ihbar ve bildirimlerin değerlendirilmesi ve Genel Sekreterin talimatıyla müdahalede için BTÜAK ekipleri göreve çağırır.

g) Tehlike sınırları içinde kalabilecek bölgelerin gerektiğinde boşaltılması veya tahliye edilmesi iş ve işlemlerini koordine eder.

ğ) KBRN konularıyla ilgili uzman kişiler veya kuruluşlar aracılığıyla BTÜAK ekiplerine eğitim verilmesini sağlar.

(7) Strateji Geliştirme Daire Başkanının görev ve sorumlulukları:

a) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı bu Yönerge gereği kurulacak ekipler, alınacak önlemler ve yapılacak diğer faaliyetler için Akademik ve İdari Birimlerin ihtiyaç duyulacak ödeneğin tahsisine yönelik gerekli tedbirleri alır.

b) Rektörlüğün talebi üzerine uzun süre boşaltma veya tahliye durumlarında, Üniversiteye ait arsa, arazi ve gayrimenkullerin geçici veya daimi olarak tahsisini sağlar.

(8) Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanının görev ve sorumlulukları:

a) KBRN olaylarından hasar gören bina ve tesislerinin yeniden çalışır hale getirilmesi ve kirliliğe neden olan atıkların bertarafı amacıyla gerekli çalışmalarını yürütür.

b) Üniversite sınırları dahilinde veya yakın çevrede olup tedbir gerektiren kimyasal veya biyolojik içerikli tehdit veya tehlike yaratabilecek üretim, depolama, araştırma ve atık tesisi ve işletmeleri ile laboratuvar ve benzerlerine yönelik risk değerlendirmelerini yapmak.

c) KBRN kapsamında tehlikeli bölgeye gönderilecek malzeme, personel, araç ve ekipmanın bölgeye sevk edilmesi konularında gerekli desteği sağlar.

ç) Rektörlüğün talebi üzerine uzun süre boşaltma veya tahliye durumlarında, Üniversiteye ait arsa, arazi ve gayrimenkullerin geçici veya daimi olarak tahsisini sağlar.

d) Üniversite sınırları içinde riskli bölgelerdeki kirlenme ihtimali bulunan yüzeysel ve yer altı su kaynaklarının kullanılmaması için şehir belediyesi ile koordineli olarak gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar.

e) Açık su kaynaklarının kirlenme nedeniyle kullanılmaması durumunda, Üniversite sınırları içerisinde yeraltı su kaynaklarının tespit edilmesini ve gerektiğinde kullanıma arz edilmesini sağlar.

f) KBRN etkisi ile kirlenen su depolarının temizlenmesi ve arındırılması işlemlerinin yürütülmesini sağlar.

g) Tehlike bölgesine sevk edilen ekip ve malzemelerin süratle bölgeye ulaştırılması için ihtiyaç duyulan araçların temin edilmesini sağlar.

ğ) Ulaşım kapalı olan veya hasar gören yol ve güzergahların ulaşım açılmasını sağlar.

h) Tehlike bölgesinden tahliye edilenlerin güvenli bölgelere naklini sağlar.

ı) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan kimyasal ve biyolojik madde ve kaynaklar ile atık ve işlevi biten numunelerin, il çevre şehircilik müdürlüğü ekiplerince imha edilmesi veya ettirilmesini sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Malzeme ve Mali Hükümler

Araç ve malzeme

MADDE 6 – (1) KBRN hizmetlerinde kullanılacak araç, gereç ve malzeme listesi ilgili kurumların görüşü alınarak ihtiyaç duyulması halinde İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığınca temin edilir.

Bütçe

MADDE 7 – (1) Üniversitemize ait her türlü yapı, tesis ve işletmeler ile Yerleşke içerisinde yer alan açık alanlarda; Yönergede belirtilen görevlerle ilgili ihtiyaç duyulacak harcamalar için ödenek ayrılır. Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri yürütmekle görevli üniversitemizin tehlike öncesinde yapılması gereken planlama ve hazırlık çalışmaları, tehlike sırasında ve tehlike sonrasında acil müdahale ve iyileştirme faaliyetlerine ilişkin yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Eğitim ve tatbikatlar

MADDE 8 – (1) Acil durum ekipleri, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile Personel Daire Başkanlığının sorumluluğunda kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler, can ve mal kurtarma, ilk yardım konularında, hastane mahalli itfaiye ile Batman Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir.

Bilgi ve belgeler

MADDE 9 – (1) Üniversitemiz bu Yönerge kapsamında gerçekleştirilen ve gerçekleştirecek tüm çalışmalarında; Başbakanlık adına talep edilecek her türlü bilgi, belge ve dokümanı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına vermek zorundadır.

Denetim

MADDE 10 – (1) Yönerge hükümlerin uygulanıp uygulanmadığı aşağıdaki şekilde denetlenir.

a) Üniversitemize ait her türlü yapı, bina, laboratuvar, tesis, işletme ve açık alanları; Rektör Yardımcısı başkanlığında, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı, Mühendislik Fakültesi Dekanı, Teknoloji Fakültesi Dekanı, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü, Genel Sekreter, Hukuk Müşaviri, Güvenlik Müdürü, İdari ve Mali İşler Daire Başkanı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı ve Sivil Savunma Uzmanından oluşan bir heyet tarafından haberli veya habersiz olarak denetlenir.

b) Üniversitemize ait her türlü yapı, bina, laboratuvar, tesis ve işletmenin birim amirleri, binaların denetim elemanlarınca arzu edilen bölümlerini ve teçhizatını göstermek, istenilen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Denetim sonucu eksik bulunan aksaklıklar ile talep edilen önlemler birim amirlerince yerine getirilmesi zorunludur.

Yönergenin hazırlanması

MADDE 11 – (1) Yönergenin uygulanmasını sağlamak üzere, Üniversitemize ait her türlü yapı, bina, laboratuvar, tesis ve işletmelerin özelliklerini dikkate alarak, KBRN tehlikelere dair görevlerin yerine getirilmesi için senato tarafından onaylanarak yürürlüğe konulur. Değişen şartlara göre güncelliği sağlanır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönerge Batman Üniversitesi Senatosunca onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) B Yönerge hükümleri Batman Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

Senato Kararı	
Toplantı Tarihi	16/04/2013
Toplantı Sayısı	2013/10